

L'home en la consciència escocesa

La fràgil prosperitat de la regió britànica més bella.

© *The Economist*

Les Highlands i les Illes, que constitueixen un 15% de la superfície terrestre de Gran Bretanya, sempre han sigut boniques, però han sigut pobres durant molt de temps. A la dècada dels 60, després de decennis de declivi econòmic, l'àrea semblava una causa perduda: la població queia i les taxes de desocupació estaven entre les més altes del país. Fa cinquanta anys, l'1 de novembre, el Govern creà Highlands and Islands Development Board (Junta de desenvolupament de les Highlands i les Illes), a la qual se li canvià el nom a Highlands and Islands Enterprise (HIE) (Agència Highlands and Islands). S'han experimentat/produït canvis a millor?

Amb un pressupost de 75 milions de lliures l'any (uns 105 milions d'euros), HIE ofereix ajudes, préstecs i experiència a les empreses locals. També treballa en infraestructures, per exemple millorant les comunicacions a àrees remotes. Recentment ajudà a arreglar John O'Groats, que popularment es creu que és el punt més septentrional del territori britànic (però realment és Dunnet Head, molt a prop, qui en té l'honor). Fa cinc anys, l'àrea oferia als turistes gairebé no res.

Les Highlands i les Illes en conjunt han vist un canvi en la seva sort. La creació de HIE coincidí amb la fi del declivi de la població (la regió ara està habitada per 450.000 persones). La participació

de la població activa, que descendí fins al 45%, ha ascendit al 80%, que és més alta que a la resta d'Escòcia. La regió encara és la més intensa del país en agricultura i els ingressos per persona constitueixen un 75% de la mitjana britànica; però entre el anys 2000 i 2010 va créixer sis punts percentuals més ràpid que el país en conjunt, fet que atragué els estrangers: entre els anys 2001 i 2011 la població estrangera nascuda a l'àrea de les Highlands es duplicà. Després de la gran entrada de polonesos, Inverness, la ciutat més gran de la regió, formà el primer equip de futbol polonès, Polonia FC, a principis d'aquest any.

Tot això és una prova que, com afirmava el president de HIE Lorne Crerar, "la intervenció funciona"? El generós finançament de l'agència garanteix alguns èxits: obté tres vegades més diners públics per persona que Scottish Enterprise, un altre òrgan de desenvolupament regional d'Escòcia. També té el suport de la Unió Europea; les Highlands i les Illes són el tercer beneficiari més gran a la Gran Bretanya dels fons per persona per al desenvolupament regional de Brussel·les. Algunes empreses confien en HIE per a un terç del seu finançament.

Aleshores, l'ajuda regional té diversos papers. Encara és dubtós que sigui la principal causa de creixement. Als anys 2000, l'ocupació pública ben remunerada proliferà a Inverness i la perifèria, diu Steve Westbrook de la Universitat de les Highlands i les Illes. Scottish National

Heritage (Patrimoni Nacional Escocès), un òrgan conservador que compta amb el suport de l'Estat, es traslladà a Inverness el 2006. El mateix any, the Forestry Commission (Comissió Forestal), un departament governamental, va obrir una oficina allí. Entre el 2000 i el 2010 l'ocupació pública cresqué un 14%, mentre que a penes varià a Escòcia en general. Inverness i les illes Shetland també hi eren en bona posició per beneficiar-se de la bonança petroliera que va començar en la dècada dels 70, diu Ronald MacDonald de la Universitat de Glasgow.

No obstant això, la creació de llocs de treball al sector privat ha estat mediocre. De fet, calcula el Sr. Westbrook, sense l'impuls de l'ocupació pública, l'ocupació al sector privat hauria caigut als anys 2000. I tot i que regions diferents a Inverness i les illes Shetland s'han beneficiat del seu auge, aquestes estan puixants. Sense aquestes dues regions, Highlands i les Illes haurien estat entre les regions amb un creixement més lent a la Gran Bretanya des de l'any 2000.

Un gran problema és que, com sempre, la població en edat jove i productiva marxen a altres llocs. Un estudi recent de HIE mostrà que el 40% de la població entre 15 i 30 anys estava "destinada" a marxar. Les empreses tenen dificultats a l'hora de trobar treballadors joves, tantes que una empresa de tecnologia a Inverness està pensant d'anunciar-se als periòdics d'Europa de l'Est.

L'ocupació pública i el petroli no es probable que estimulin el creixement els propers anys. El preu del barril de petroli és la meitat que el pic més alt de l'any passat i les comandes d'equipament per a plataformes petrolieres disminueixen vertiginosament. La regió va perdre un 10% de l'ocupació pública local durant l'últim parlament i es preveuen més retallades.

Tot i que les condicions de vida de la regió empitjorin, el preu de l'habitatge és probable que continuï pujant. La seva bellesa natural atrau els pensionistes, especialment ara que les connexions de transport han millorat. La vivenda a Anglaterra és més cara que a Escòcia, així que els qui vénen cases al sud obtenen uns diners extra. La dècada passada, el preu de la vivenda ajustat a la inflació augmentà a

un 11% a les Highlands, més ràpid que a Gran Bretanya en conjunt. Principalment a les zones rurals, un cost de vida elevat combinat amb sous baixos negarà a les persones més necessitades un desenvolupament futur. Les Highlands i les Illes van més bé ara que a la dècada dels 60, però encara presenten dificultats. ●

Traducció d'Àngela Pérez

Avancem junts

Port de Barcelona

Port de Barcelona, el primer *hub* logístic del sud d'Europa.